

<http://agriculturejournals.cz/publicFiles/00831.pdf>

Крупа Михайло

магістрант

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава

ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ

Створення розгорнутої структурованої системи документального забезпечення процесу інвентаризації на кожному її етапі є першочерговим завданням, як системи обліку так і безпосередньо інвентаризаційної комісії що є важливим елементом для успішного проведення та відображення результатів інвентаризації. Особливістю бухгалтерського обліку є суцільне і безперервне спостереження за всіма господарськими операціями, що здійснюються на підприємстві. Для забезпечення такого спостереження кожна господарську операцію оформляють відповідним документом [3].

При інвентаризації застосовуються типові форми документів. Бланки інвентаризаційних описів, актів інвентаризації, порівняльних відомостей можуть бути заповнені як від руки, так і засобами обчислювальної та іншої оргтехніки. На цінності, що належать іншим підприємствам, складаються окремі описи, копії яких з довідкою про результати інвентаризації надсилаються власникам цінностей. У цих документах ніяких помарок і підчисток не допускається. Помилки повинні виправлятися шляхом закреслення неправильних записів і написання зверху правильних. Виправлення мають бути підтвержені підписами всіх членів інвентаризаційної комісії та матеріально відповідальних осіб. В інвентаризаційному описі найменування цінностей та їх кількість подається за номенклатурою та в одиницях виміру, прийнятих в обліку [5].

Відповідно до приписів п.п. 11.4 Інструкції № 69 робоча інвентаризаційна комісія повинна забезпечити повноту та точність унесення до інвентаризаційних описів даних про фактичні залишки майна, матеріальних цінностей, грошових коштів та документів, цінних паперів та заборгованості в розрахунках, правильність та своєчасність оформлення матеріалів інвентаризації [1].

На виявлені підчас інвентаризації не придатні для використання в господарській діяльності цінності (зіпсовані, прострочені або не придатні до експлуатації) складаються окремі інвентаризаційні описи, а самі ці цінності в місцях зберігання розміщуються відокремлено. На цінності, що не належать підприємству, проте перебувають у його розпорядженні, також складаються окремі описи з розподілом на орендовані, прийняті на відповідальне зберігання тощо.

**Розвиток парадигм та теорії бухгалтерського обліку:
еволюційний підхід та подальший генезис облікової думки**

Групування основних документів щодо проведення інвентаризації відповідно до етапів її проведення представлено у табл. 1.

Таблиця 1

Документальне забезпечення етапів проведення інвентаризації

Етап	Документальне забезпечення
Підготовчий	Графік проведення інвентаризації
	Наказ про створення інвентаризаційної комісії
	Наказ про проведення інвентаризації
Технічно - документальний	Інвентаризаційний опис основних засобів
	Інвентаризаційний ярлик
	Інвентаризаційний опис ТМЦ
	Акт інвентаризації товарів відвантажених
	Інвентаризаційний опис ТМЦ, прийнятих (зданих) на відповідальне зберігання
	Акт інвентаризації матеріалів і товарів, що знаходяться в дорозі
	Акт інвентаризації дорогоцінних металів і виробів з них
	Акт інвентаризації коштовних каменів, природних алмазів і виробів з них
	Інвентаризаційний опис дорогоцінних металів, що містяться в напівфабрикатах, вузлах і деталях
	Акт інвентаризації незавершених ремонтів основних засобів
	Акт інвентаризації витрат майбутніх періодів
	Акт інвентаризації наявності грошових коштів
	Інвентаризаційний опис цінностей і бланків документів суворої звітності
	Акт інвентаризації розрахунків з покупцями, постачальниками і іншими дебіторами і кредиторами
Довідка до акту інвентаризації розрахунків з покупцями, постачальниками і іншими дебіторами і кредиторами	
Порівняльно – аналітичний	Порівняльна відомість результатів інвентаризації основних засобів
	Порівняльна відомість результатів інвентаризації товарно-матеріальних цінностей
	Відомість результатів інвентаризації
Заключний	Протокол інвентаризаційної комісії

По суті, перевірка інвентаризаційних описів передбачає визначення правильності підрахунків у них. При цьому кількісні та цінові показники за даними бухгалтерського обліку проставляються у відповідних рядках. Отже, дані бухгалтерського обліку порівнюються з даними про фактичну наявність, що дозволяє виявити розбіжності між ними.

Так, нестачу товарно-матеріальних цінностей понад норми природних втрат, а також втрати від псування, бою, лому, крадіжок відносять за рахунок матеріально-відповідальної особи за обліковими цінами підприємства згідно з Порядком визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення, псування матеріальних цінностей.

Не пізніше ніж через 10 днів після закінчення інвентаризації керівник

установи повинен затвердити протоколи інвентаризаційної комісії. На підставі затверджених протоколів результати інвентаризації (надлишки, нестачі) відображають у бухгалтерському обліку [1].

Матеріали інвентаризації та рішення про врегулювання розбіжностей відображаються в місяці, в якому закінчено інвентаризацію, а також у річному звіті.

Документальне забезпечення процесу інвентаризації є важливою запорукою відображення опису безпосереднього процесу та результатів інвентаризації. Що надає можливість керівництву господарства в повністю бачити наявність активів господарства, їх стан.

Список використаних джерел

1. Інструкція про проведення інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, затвердженою наказом Міністерства фінансів України № 69 від 11 серп. 1994 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

2. Калиновська А. Ця обов'язкова інвентаризація [Електронний ресурс] / А. Калиновська // Режим доступу : <http://dtkk.com.ua/show/1cid01077.html>.

3. Положення «Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку», затверджене наказом Міністерства фінансів України № 88 від 24 трав. 1995 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/z0168-95.

4. Чудовець В. В. Інвентаризація як метод обліку і контролю діяльності сільськогосподарських підприємств : автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / Чудовець Віталій Васильович ; Державна академія статистики, обліку та аудиту Держкомстату України. – К., 2006. – 21 с.

5. Шарманська В. М. Судова бухгалтерія : [навч. посіб.] / В. М. Шарманська, С. О. Шарманська, І. В. Головка – К : Центр учбової літератури, 2008. – 454 с.

